

blive ret levende, — den Tølelse, at Alt, hvad der gaaer ud paa, enten fra den ene eller anden Side, at formindste eller indskrænke de constitutionelle Magter eller deres Berettigelse, det bør vi tage paa, ikke med Silkehandsker, men med varlige Hænder, tage paa med Forsigtighed, Verbødighed og en vis Høitidelighed, Men, som sagt, det er en Tølelsesfag. — Jeg troer, at jeg nu har berørt Alt det, som jeg ved denne Leilighed kunde ønske at fremsføre. Jeg er allerede tidligere gaaet ind paa den ærede Rigsdagsmands Ytring, at jeg i visse Maader nok veed, hvad jeg som Minister vil, skjøndt jeg ønsker at støttes ved at høre Andre om disse mine Tanker i deres Sammenhæng; jeg har lovet at være oprigtig mod det ærede Thing, saa der er slet Intet iveien for, at jeg skulde vedgaae det. Og jeg har ligeledes berørt, at det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgkreds meente, at naar det efter Forslaget kunde blive endog 20 mod 80, — thi saaledes er det jo idag oplyst, at Forholdet ogsaa kunde stille sig —, der valgte en Præst, og naar dette ansaaes for en forunderlig Stilling for den saaledes Valgte, saa kunde denne Betragtning afvises med det Spørgsmaal: Hvorledes det da vilde gaae den slet ikke valgte, men som ubekjendt Hidskikkede — samt at jeg mener at vide og at forstaae, at det i Reglen gaaer den saaledes Hidsendte meget taaleligere. Jeg skal derfor slutte med den Bemærkning, at af det Bestaaende føle vi Trykket, medens paa den anden Side det Forventede først ret vil vise sit Tryk og sine Banskfeligheder, naar det kommer. Det Paatænkte bliver saaledes et Fata morgana, en Luftspeiling, som ofte foresvæver os, ja, næsten bestandig paaany foresvæver os, Gamle saavel som Unge, — idetmindste, hvis jeg skal dømme efter mig selv —, saa vi mene, at naar blot Dette og Hiint blev gjort anderledes, vilde visse og ogsaa Banskfelighederne i det Hele være skaffede bort. Det er saaledes Virkeligheden, der lader os føle Banskfelighederne, men derimod Muligheden, som stuffer og blænder os ved Udsigten til, at Alt vilde være jævnet, medens da netop andre Besværigheder, andre Banskfeligheder og Forviklinger vilde dukke op. Og med denne Udtalelse skal jeg slutte, hvad jeg har havt at be-

mærke med Hensyn til det foreliggende Lovforslag.

Formanden: Det ærede Medlem for Færøerne har Ordet for en kort Bemærkning.

Lundbahl: Jeg vil blot yttre et Par Ord i Anledning af, hvad der er fremført af det ærede Medlem for Svendborg Amts 5te Valgkreds (Høgsbro). Han udtalte, at jeg havde brugt det Udtryk, at Kirken ikke var bleven hørt, og bemærkede da, at Kirken var bleven hørt, fordi Sagen havde været for paa Landemoderne. Herimod maa jeg nedlægge en Indsigelse. Jeg anseer ikke Landemoderne for Kirken; jeg anseer dem for Geistligheden, men jeg anseer ikke Geistligheden alene for at være Kirken. Der var ligeledes nogle andre Udtryk, han ankede paa, som om jeg skulde have sagt, at hvis Kirken fik en særlig Stilling, vilde den udgaae fra at henhøre under den almindelige Lovgivning. Det er netop ikke min Mening. Jeg sagde udtrykkelig, at Kirken vilde vedblive at være under den almindelige lovgivende Magt. Han talte endvidere om, at Ordet Forsatning, som jeg holdt mig til, ikke medførte, at Kirken skulde have en Repræsentation. Hertil skal jeg kun bemærke, at det maa beroe paa en forskjellig Opfattelse, idet jeg netop troer, at naar Kirken skal have en Forsatning, maa den nødvendigviis derved paa en eller anden Maade faae en Repræsentation, saa at den derved kan faae en Tilværelse, som den nu, idetmindste efter min Mening, ikke har. Ligeledes ankede han over, at jeg paa en urigtig Maade havde sammenstillet Grundlovens § 75, som angaaer Kirken, med § 91, som angaaer Communerne; men heller ikke i denne Henseende kan jeg føie mig efter hans Anskuelse, thi det var i en ganske egen Retning, at jeg paaberaabte mig denne Lighed. Jeg har kun paaberaabt mig denne Lighed, forsaavidt disse 2 Paragrafer hjemle de to nævnte Institutioner hver især en særlig Stilling i Staten. Forresten vil jeg sige, at jeg har angivet mit Standpunkt som et retsligt Standpunkt, jeg har aldeles ikke inladt mig paa at dømme, om, eller hvorvidt Kirken var moden nu til at